

A.

A. n. 4. 1) Första bokstafven i alfabetet. Har i allmänhet sitt rena, öppna ljud, men uttalas i slutet af ord, åtminstone i hvardagstal, med en lindrig dragning å ä. (Fig.) *A och O*, begynnelsen och slutet. — 2) (i musik) a) Sjette noten i c-scalan. — b) Den ton, hvarefter flera instrumenter stämmas. — c) Namnet på den sträng, den tangent, som ger tonen *a*. — 3) Ljudet, som uppkommer, då bokstafven *a* uttalas eller noten *a* i sång eller musik återgifves. — Man säger äfven *a-ton*, *a-ljud*, *a-sträng*, o. s. v.

ABALIENERA, v. a. 1. Afsöndra jord ifrån hemman. — *Abalienerande*, n. 4. o. *Abalienering*, f. 2.

ABANDONNERA, v. a. 1. (sjöf.) Till assurråderna afstå de hos dem försäkrade varor eller fartyg, som genom sjöskada blifvit odugliga, mot utbekommande af försäkringssumman. — *Abandonnerande*, n. 4. o. *Abandonnering*, f. 2.

ABBÉ, m. 3. Se *Abbot*.

ABBEDISSA, f. 1. 1) Förestånderska för ett abbedissekloster eller i ett qvinligt ordensstift. — 2) Titel, som tillades vissa furstliga eller adliga fruntimmer, utan åtföljande befattning.

ABBEDISSKLOSTER, n. 5. Nunnekloster, hvars förestånderska kallas abbedissa.

ABBORRE, se *Aborre*.

ABBOT, äbbätt o. äbätt, m. 3. 1) Föreståndare för ett abbotskloster eller abbotsstift. — 2) Titel, som tilldelades vissa personer utan åtföljande syssla. — *Abbotsdöme*, n. 4. Se *Abbotsstift*.

ABBOTTLIG, a. 2. (föga brukl.) Som tillhör, tillkommer en abbot.

ABBOTSKLOSTER, n. 5. Munkkloster, hvars styresman är en abbot.

ABBOTSSTIFF, n. 5. Ecklesiastiskt område, som lyder under en abbotts styrelse och förvaltning.

ABBREVIATION, abbreviatschön, f. 3. Förkortadt skriftsätt. — *Ss. A-skönst*, — *strecken*.

ABBREVIATUR, abreviatür, f. 3. Förkortadt teckningssätt i skrift, förkortningstecken.

ABBREVIERA, v. a. 1. Förkorta ord i skrift. — *Abbrevierande*, n. 4.

ABBREVIERING, f. 2. 1) Handlingen, då man abbrevierar. — 2) Det, som blifvit abbrevieradt: förkortadt ord.

ABC, ABCD, n. 4. Se *Alfabet*.

Anm. Skrifves äfven *Abece*, och kan då i plur. tecknas *Abece'n*.

ABCOSSE, ABCPOJKE, m. 2. pl. — *gossar*, — *pojkar*. Gosse, som håller på att lära abc.

ABCOK, f. 3. pl. — *böcker*. Lärobok, som bibringar barn undervisning i konsten att läsa.

ABDERITISK, a. 2. 1) Som tillhör eller har afseende på Abdera, en stad fordom i Grekland, hvars invånare voro beryktade för sin dumhet. — 2) (fig.) Afvita.

ABDIKATION, - - - tschön, f. 3. Frivillig afsägelse af regeringen. [*Abdication*.]

ABDIKATIONSAKT, m. 3. 1) Dokument, hvaruti en regerande person afsäger sig regeringen. — 2) Sjelfva högtidligheten, då afsägelsen sker. [*Abdicationsact*.]

ABDIKERA, v. n. 1. Frivilligt afsäga sig regeringen. [*Abdicera*, *Abdiquera*.]

ABECEDARIE, m. 3. 1) Barn, som håller på att lära abc. — 2) (fig.) Nybeggynare. [*Abecedarie*.]

ABERRATION, abärratschön, f. 3. 1) (astr.) En fixstjernas skenbara rörelse från ett ställe till ett annat. — 2) (opt.) Ljusstrålarnes spridning genom återstudsning eller brytning.

ABITURIENT, - - - ä'nt, m. 3. Lärjunge vid gymnasium eller annat högre läroverk, som är färdig att afgå till akademien.

ABLATIV, - - - iv, m. 3. (gram.) Sjette kasus i den latinska och efter denna bildade språkläror. Frånställning. [*Ablatif*, *Ablativus*.]

ABNORM, abbnå'rrm, a. 2. (vetensk.) Afvikande från det regelmessiga förhållandet.

ABNORMITET, abbnå'rmitét, f. 3. (vetensk.) Afvikelse från det regelmessiga förhållandet.

ABONNEMENT, abånemå'ng, n. 3. 1) På förhand gjordt beting af platser vid ett skådespel. o. s. v.; se *Abonnera*. — 2) Betalningen, som därför erlägges.

Anm. Man har temligen allmänt börjat skriva *Abonnemang*.

ABONNENT, abå'nå'nt, m. 3. Person, som betingat plats vid ett skådespel, o. s. v.; se *Abonnera*.

ABONNERA, v. a. 1. På förhand betinga sig något emot en förut erlagd betalning. Brukas mest om platser vid skådespel. — *Abonnerande*, n. 4. o. *Abonnering*, f. 2.

ABORDERA, v. a. (sjöf.) Äntra (ett fartyg).

ABORRE, m. 2. pl. *aborrar*. Taggenig benfisk, gröngul, på sidorna guldglänsande, med svartgröna hålten, buk- och stjertfenor röda. — *Ss. Aborr-fiske*, -*krok*, -*nät*, -*sump*, m. fl. [*Aborre*.]

ABORRGRUND, n. 5. Grundt ställe i vattnet, der aborrar gerne uppehålla sig.

ABORRGRÄS, n. 5. **ABORRNATE**, m. 2. sing. (bot.) En mängårig sjöväxt, äfven kallad Blåcken, Gäddnate. Potamogeton natans.

ABORRHÅF, m. 2. pl. *-håfvar*. Fiskredskap, bestående af en större håf, som nedsänkes till sjöbottnen på ställen, der aborrar uppehålla sig, och, då dessa samlat sig uppöfver den, varsamt uppdrages.

ABRAHAMSRÖT, f. 3. pl. *-rötter*. (bot.) En art Storknäf (*Geranium*).

ABRAKADABRA, - - - då-, n. 5. sing. 1) Trollformel, som okunnigheten fordom tillskref en förborgad kraft, hvarföre ordet ock bars skrifvet på en sedel på bröstet, för att skydda mot och fördrifva sjukdomar. — 2) (fig.) Något meningslöst, osammanhängande, förvirradt; oförnuft, galenskap. [*Abacadabra*.]

ABROGERA, abråschèra, v. a. 1. Afskaffa, upphäfva.

ABROTSÖRT, f. 3. (bot.) Se *Åbrodd*.

ABRUPT, abbrüppt, a. 2. Afbruten (i skrift och tal), hård, kantig. *A. stil*.

ABSCCESS, abbså'ss, m. 3. (med.) Varsår, böld (mest invertes).

ABSENTERA SIG, v. r. 1. Vara frånvarande, uteblifva, hålla sig undan. — *Absenterande*, n. 4. o. *Absentering*, f. 2.